

2. 9. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Singapurská úmluva o mediaci

Dne 7. srpna 2019 byla v Singapuru otevřena k podpisu Úmluva o mezinárodních mediačních dohodách (United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation). Tato tzv. Singapurská úmluva má ambici stát se pro mezinárodní obchodní mediaci tím, čím je Newyorská úmluva (tj. Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů) pro mezinárodní obchodní arbitráž. Tedy nástrojem jednoduchého přeshraničního výkonu mediačních dohod uzavřených v obchodních sporech.

V případě mediace je sice obecně méně časté, že se některá ze stran mediační dohodou neřídí, což je dáno tím, že výsledkem mediace je právě dobrovolná dohoda stran, nikoliv autoritativní rozhodnutí třetího subjektu. Přesto průzkum provedený v roce 2014 potvrdil, že až 92,9 % respondentů z řad mezinárodních korporací by bylo více nakloněno řešit spor se zahraničním subjektem prostřednictvím mediace, pokud by úmluva o výkonu mediačních dohod byla ratifikována.[\[1\]](#) Singapurská úmluva tedy jistě má potenciál do budoucna přispět k rozšíření mediace coby způsobu řešení sporů mezi obchodními partnery z různých států.

Klíčovým ustanovením Singapurské úmluvy je čl. 3 odst. 1, dle kterého každý smluvní stát povolí výkon mediační dohody v souladu se svými procesními předpisy a za podmínek stanovených v této úmluvě. V tomto směru je patrná právě inspirace Newyorskou úmluvou, jejíž čl. 3 je formulován obdobně. I způsob výkonu mediačních dohod v režimu Singapurské úmluvy by tedy měl být do budoucna obdobný jako proces uznávání a výkonu rozhodčích nálezů dle Newyorské úmluvy. Čl. 3 odst. 2 Singapurské úmluvy pak zakotvuje určitou dobu překážky věci rozhodnuté – smluvní stát umožní straně mediační dohody dovolat se toho, že věc již byla vyřešena mediační dohodou, vznikne-li mezi stranami v této věci spor.

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Podmínkou výkonu mediační dohody v režimu Singapurské úmluvy je podpis mediační dohody stranami a důkaz o tom, že dohoda byla dosažena mediací (úmluva pracuje s širokou definicí mediace, kterou rozumí jakýkoliv proces, v němž se strany pokouší dospět ke smírnému řešení sporu za pomoci třetí osoby, jež nemá pravomoc spor rozhodnout). Takovým důkazem bude pravidelně podpis mediátora, ale úmluva počítá i s dalšími možnostmi důkazu. Stejně tak je úmluva flexibilní, co se týče požadavku podpisu mediační dohody (připustné jsou i odpovídající formy elektronické komunikace).

Stejně jako v případě uznání a výkonu rozhodčích nálezů dle Newyorské úmluvy, i Singapurská úmluva obsahuje taxativní výčet poměrně úzkých důvodů pro odepření výkonu mediační dohody. Důvodem pro odepření výkonu je nezpůsobilost některé ze stran mediační dohodu uzavřít,

neplatnost mediační dohody dle rozhodného práva, změna mediační dohody, její neurčitost, skutečnost, že povinnost, jejíž výkonu se strana domáhá, již byla splněna, popř. rozpor s ustanovením dané mediační dohody. Mezi další důvody odepření výkonu patří závažné porušení pravidel mediace ze strany mediátora či neoznámení stranám takových skutečností, které by mohly zakládat pochybnosti o nestrannosti nebo nezávislosti mediátora. Tato pochybení mediátora jsou však důvodem odepření výkonu jen tehdy, měla-li vliv na uzavření mediační dohody, což v praxi patrně značně omezí využitelnost tohoto důvodu pro odepření výkonu. V posledku může příslušný orgán smluvního státu odeprít výkon mediační dohody z důvodu rozporu s veřejným pořádkem nebo řeší-li daná mediační dohoda spor, jenž nemůže být dle práva tohoto státu předmětem mediace.

Jednotlivé smluvní státy Singapurské úmluvy mají možnost učinit dvě výhrady ohledně její aplikovatelnosti: (i) že se úmluva nepoužije na mediační dohody, jejichž stranou je stát činící výhradu či některý jeho orgán; (ii) že se úmluva použije pouze na mediační dohody, jejichž strany se na tom dohodly. Zejména na možnost druhé výhrady bude vhodné pamatovat a při sepisu mediační dohody, u které bude připadat v úvahu její výkon ve státě s touto výhradou, vždy výslovně uvést, že se strany dohodly na tom, že se na jejich mediační dohodu bude Singapurská úmluva vztahovat.

Jak již bylo řečeno v úvodu, Singapurská úmluva se vztahuje pouze na mediační dohody uzavřené v mezinárodních obchodních sporech. Mezinárodní prvek je naplněn, mají-li alespoň dvě ze stran mediační dohody místo výkonu činnosti v různých státech nebo má-li být podstatná část závazku dle mediační dohody splněna v jiném státě, než ve kterém mají strany mediační dohody místo výkonu činnosti, popř. je-li jiný stát, než ve kterém mají strany mediační dohody místo výkonu činnosti, nejúžejí spojený s předmětem mediační dohody. Jelikož se úmluva týká pouze obchodních sporů, jsou vyloučeny mediační dohody řešící spory vzniklé ze vztahů, do nichž vstoupil jednotlivec (spotřebitel) z důvodů osobních, rodinných či týkajících se domácnosti. Vyloučeny jsou mediační dohody týkající se rodinného práva, pracovního práva a dědického práva. Dále se Singapurská úmluva nevztahuje na dohody uzavřené v průběhu soudního řízení nebo schválené soudem, dohody vykonatelné jako rozsudek a dohody v podobě a o vykonatelnosti rozhodčích nálezů - takové dohody je ale případně možné vykonat na základě jiných mezinárodních úmluv.

Singapurská úmluva nabude účinnosti šest měsíců po ratifikaci alespoň třemi státy. Při zahajovacím ceremoniálu byla Singapurská úmluva podepsána 46 státy. Mezi nejvýznamnější signatáře patří USA, Čína, Indie, Malajsie, Singapur, Filipíny a Jižní Korea. Česká republika, Evropská unie ani žádný členský stát Evropské unii zatím Singapurskou úmluvu nepodepsaly. [2] Úmluva se uplatní pouze na mediační dohody uzavřené poté, co nabude účinnosti. Skutečný význam Singapurské úmluvy tedy bude možné posoudit teprve v budoucnu. Počáteční zájem o úmluvu však naznačuje, že její dopad by mohl být značný. Připomeňme, že Newyorskou úmluvu, jež byla otevřena k podpisu v roce 1958, podepsalo zpočátku pouze 10 států a zájem o ni nebyl příliš vysoký. Nyní má již 160 signatářů a jedná se o zásadní nástroj řešení mezinárodních obchodních sporů. Nezbyvá než popřát Singapurské úmluvě, která byla Newyorskou úmluvou inspirována, obdobný úspěch.

Mgr. Dušan Sedláček,
partner HAVEL & PARTNERS

Mgr. Martin Šlampa,

[1] K dispozici >>> [zde](#).

[2] Kompletní seznam signatářů Singapurské úmluvy k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU – aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny – překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)